

Az ítéltábla a dr. Papp Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen kártérítés, sérelemdíj megfizetése iránt indított perében, a Szombathelyi Törvényszék 2016. április 6. napján kelt 17.P.20.997/2015/12/I. számú ítéletével szemben, a felperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000.- (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint az első fokon eljáró hatóság 2010. május 27. napján kelt 21000/00165990/2/2010. ált. számú határozatában a ...-es hatósági jelzésű gépjármű üzemtartójával szemben közigazgatási bírságot szabott ki, mert 2010. március 17. napján megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendeletének (a továbbiakban: Kresz) a megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó 26., § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezését.

Az Országos Rendőrfőkapitány 29000/50149/1/2014.ált. határozatában a felperessel mint üzembentartóval szemben lefolytatott közigazgatási ügyben hozott valamennyi első és másodfokú döntést felügyeleti eljárás keretében megsemmisítette, és a közigazgatási hatósági eljárást megszüntette.

A felperes 2011. december 9. napján kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet és igazolási kérelmet terjesztett elő arra tekintettel, hogy 2011. április 15. napján vele szemben a végrehajtási eljárás indult. Az alperes a 2012. január 17. napján kelt végzésében a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmét a felperesnek elutasította hivatkozva arra, hogy a felperes kérelme elkésett, a kézbesítés szabályszerűen megtörtént, és az ügyfél önhibájából nem vette át a határozatot.

A felperes a Fővárosi Törvényszéken keresetet terjesztett elő a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet elutasító végzés ellen, és kérte annak hatályon kívül helyezését,

és az elsőfokú közigazgatási hatóság új eljárásra való kötelezését. A Fővárosi Törvényszék a 26.K.31.338/2012/7. számú végzésében a felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasította figyelemmel arra, hogy a felperes a közigazgatósági hatósági eljárásban jogorvoslati jogát nem merítette ki. A határozata indokolása megállapította, hogy a közigazgatási bírságot kiszabó határozat 2010. július 6. napján kézbesítettnek volt tekintendő.

Mivel a 21000/00165990/58/2010. és 21000/00165990/78/2010. ált. számú döntése közlésétől egy év eltelt, a másodfokú hatóság felterjesztette az Országos Rendőr-főkapitánysághoz az iratokat a döntések visszavonása iránt. Ezt követően született meg az Országos Rendőrfőkapitány határozata valamennyi első és másodfokú döntés megsemmisítéséről és közigazgatási eljárás megszüntetéséről.

A felperes az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a módosított keresetében elsődlegesen az alperes jogellenes és felróható magatartása miatt elszenvedett személyes szabadsága korlátozása és hátrányos megkülönböztetés miatt elszenvedett személyiségi és a közigazgatási jogkörben okozott jogsértés miatt a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése alapján 500.000,- Ft sérelemdíj megfizetését kérte az alperestől. Másodlagosan az r. Ptk. 84.§ (1) bekezdés e) pontja, a 339.§ (1) bekezdés, a 349.§ (1) bekezdés és a 355.§ alapján 630.000,- Ft vagyoni kártérítést igényelt.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a jelen perben az új Ptk. rendelkezései a Ptké. 8.§ (1) bekezdése értelmében nem alkalmazhatóak.

A következőkes bírói gyakorlatra és a BH.1994.312 számú eseti döntésre utalással kifejtette, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kárigény megalapozottságához nem elégséges az, hogy a közigazgatási határozat utóbb tévesnek minősül.

Végezetül a Fővárosi Törvényszék 26.K.31.338/2012/7. számú, felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasító végzésben foglaltakra hivatkozással kifejtette, hogy a felperes a közigazgatási hatósági eljárásban a jogorvoslati jogát nem merítette ki.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000.- forint perköltséget, és a Magyar Állam javára 18.900,- Ft eljárási illetéket.

Az ítélet indokolása szerint a perben a Ptké. 8.§ (1) bekezdése folytán a régi Ptk. szabályai az irányadóak figyelemmel arra, hogy a felperes által sérelmezett közigazgatási határozat 2010. május 27. napján kelt.

A kártérítés körében irányadó jogszabályhelyként a régi Ptk. 339. § (1) bekezdését és a 349.§-t jelölte meg azzal, hogy a Ptk. 75.§ és 76.§ alapján igényelt nem vagyoni kártérítésre figyelemmel e szakaszok vonatkozásában is vizsgálni kellett a kártérítési felelősség általános és különös feltételeit.

A régi Ptk. 339.§ és 349.§-ai alapján a felperest terhelte az alperes jogellenes magatartásának, a kár bekövetkeztének és a kettő közötti okozati összefüggésnek a bizonyítása, illetve a Ptk. 349.§ (1) bekezdése alapján a kár elhárítására alkalmas jogorvoslat

igénybevételének igazolása. Ezzel szemben az alperest annak bizonyítása, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

A Legfelsőbb Bíróság Pf.IX.21.551/1998/5. számú döntésére figyelemmel kifejtette, hogy a fellebbezés hiányában szükségtelen a kártérítési felelősség egyéb feltételeinek vizsgálata. A jogorvoslat kimerítése olyan előfeltétel, amelynek a kárigény érdemi elbírálásához nélkülözhetetlen. Ettől kizárólag abban az esetben lehet eltekinteni, ha a károsult a hatóság mulasztása miatt nem vehetett igénybe jogorvoslati lehetőséget.

Ezért a törvényszék elsődlegesen a jogorvoslati lehetőség kimerítését vizsgálta.

Megállapította, hogy Fővárosi Törvényszék 26.K.31.338/2012/7. számú végzésében a jogorvoslati jog hiánya miatt utasította el a felperes keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény 6.§-a szerint a bíróság határozata mindenkre kötelező. A jogerős közigazgatási határozat megállapította a kézbesítés szabályszerűségét.

A beszerzett iratokból a bíróság a tértivevény adatai alapján megállapította, hogy a kézbesítési vélelem beálltának megállapítására a „nem kereste” jelzés alkalmas volt (BDT2009.2017).

Mindezek alapján a törvényszék megállapította, hogy a felperes a jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki, a szabályszerűen kézbesített határozat ellen fellebbezéssel nem élt. Így a felperes a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény speciális feltételét nem bizonyította.

A speciális feltétel hiányában a törvényszék a felperes keresetét elutasította, és a hivatkozott bírói gyakorlatnak megfelelően a kártérítési felelősség általános feltételeit nem vizsgálta.

A felperest a pervesztésére figyelemmel a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt eljárási illetékből és a jogtanácsos munkadíjából álló perköltség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő helytadást, az alperes perköltségben való marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte.

Az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértést abban jelölte meg, hogy a törvényszék az elsődleges és másodlagos kérelmei tárgyában külön nem határozott. A másodlagos keresete jogalapját a régi Ptk. 349.§ (1) bekezdésében jelölte meg azzal, ha az nem megalapozott, akkor a 339.§ (1) bekezdése szerinti általános kártérítési felelősség alapján kéri az alperes marasztalását. A törvényszék az általános kártérítési feltételeket nem vizsgálta, ennek elmulasztása jogsértő.

Sérelmezte az alperes részére mérlegeléssel megállapított jogtanácsosi munkadíj összegét, az a pertárgyértékéhez viszonyítva eltúlzott mértékű. Azt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján 31.500,- Ft-ban kellett volna megállapítani, vagy a rendelet értelmében az eltérő összegben történő megállapítást indokolni kellett volna.

Érdemben arra hivatkozott, hogy a többször előterjesztett kézbesítési vélelmek megdöntése iránti kérelmek elutasítása folytán önhibáján kívül nem volt abban az eljárásjogi helyzetben, hogy fellebbezés terjesszen elő a sérelmezett határozat ellen. Ezért nem felróható a számára a jogorvoslati jog kimerítésének hiánya.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A jogtanácsosi munkadíj összegét sérelmező fellebbezési érvelés kapcsán arra hivatkozott, hogy több előkészítő iratot terjesztett elő, nagy mennyiségű iratanyagot gyűjtött össze.

Az ítélet tábla a felperesi fellebbezést a Pp. 256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt az alábbiak szerint alaptalannak ítélte.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezési érvelésére figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy történt-e lényeges eljárási szabálysértés, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. E körben a felperes az ítéletben foglalt döntés hiányosságára, a perben érvényesített másodlagos kereseti kérelemre elbírálásának hiányára hivatkozott.

A Ptk. 339.§ (1) bekezdésére és a Ptk. 349.§-ra alapított kártérítési igény esetében a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének akkor van helye, ha a kártérítés általános és különös feltételei egyaránt fennállnak. A Ptk. 339.§ (1) bekezdésén alapuló kártérítési felelősségnek három együttes előfeltétele van: a jogellenes magatartás, a kár, valamint a jogellenes magatartás és a kár közötti okozati összefüggés. Ebben a körben a felperes volt köteles bizonyítani az alperesi jogellenes magatartást, a kár bekövetkeztét, valamint azt, hogy a kettő között okozati összefüggés áll fenn. Ezzel szemben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható (felelősség alóli kimentés lehetősége).

A közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség további, különös feltétele a Ptk. 349.§ (1) bekezdése szerint, hogy a bekövetkezett kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. Ezen feltételek konjunktívak, tehát együttesen kell fennállniuk.

Az elsőfokú eljárás adatai alapján tényként állapítható meg, hogy a felperes elsődlegesen közigazgatási jogkörben elszenvedett jogsérelem miatt a Ptk. 349.§ (1) bekezdése alapján, míg másodlagosan a személyiségi jogsértés miatt a régi Ptk. 84.§ (1) bekezdés e) pontja alapján érvényesített kárigényt. Ez utóbbi rendelkezés a polgári jogi felelősségi szabályok alapján biztosítja a kártérítés követelésének lehetőségét, amely mögött a jelen esetben, mivel közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt folyt a peres eljárás, a Ptk. 349.§-a áll a Ptk. 339.§ általános feltételeivel. Ebből következően nem csak az elsődleges Ptk. 349.§-ára (mögötte a 339.§) alapított kereset, hanem a másodlagos a Ptk. 75.§ és 76.§ vonatkozásában is vizsgálni kell a kártérítési felelősség általános és speciális feltételeit.

Ezért téves az a fellebbezési érvelés, amely szerint az elsődleges kereseti kérelem elutasítása folytán, a másodlagos kereseti kérelem tekintetében kizárólag a Ptk. 339.§ (1) bekezdése szerinti általános kártérítési szabályok alapján kell a bíróságnak döntenie.

Ezt követően az ítéletábra a felperes fellebbezését érdemben vizsgálta.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges és elégséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, a beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206.§-ának megfelelően, okszerűen, összességükben értékelve megalapozott tényállást állapított meg, a helyes érdemi döntését az ítéletábra is osztotta.

Megalapozott a törvényszék azon álláspontja, hogy jelen jogvita elbírálására a régi Ptk. rendelkezései az irányadók.

Helyesen rögzítette a kártérítési felelősség általános és speciális feltételeit. Az egységes bírói gyakorlatra hivatkozással helytállóan állapította meg, hogy a kártérítési igény alaposságához szükséges jogorvoslati jog olyan konjunktív feltétel, amelynek hiánya szükségtelenné teszi a további kártérítési felelősségi feltételek, elemek vizsgálatát. A fellebbezési jog kimerítésének vizsgálata során semmiféle méltányosságra nincs lehetőség.

A határozatot a kézbesítési vélelem beállta folytán a felperes részére szabályszerűen kézbesítettnek kell tekinteni, amely ellen a felperes fellebbezéssel nem élt. A fellebbezési érvelésre tekintettel rámutat az ítéletábra, hogy a felperes saját hibájából került abba a helyzetbe, hogy a törvény által biztosított jogorvoslati jogával nem élt.

Az önhibából történt fellebbezés elmulasztása folytán hiányzik a kártérítési felelősség megállapításának Ptk. 349.§ (1) bekezdése szerinti különös feltétele, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a felperes keresetét mind a Ptk. 349.§, mind a Ptk. 75.§ és 76.§ alapján.

Az ítéletábra a felperesi fellebbezési érvelésre figyelemmel vizsgálta, hogy az alperesi jogi képviselő részére megállapított munkadíj túlzott mértékű-e. Az ítéletábra az alperesi jogi képviselőnek a tárgyaláson való jelenlétével, beadványok készítésével és az iratanyag áttanulmányozásával kapcsolatos munkáját értékelve megalapozottnak ítélte a törvényszék által mérlegeléssel meghatározott munkadíj összegét.

Mindezen indokok alapján az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes részére megfizetni a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel arányban állóan mérlegeléssel megállapított bruttó 20.000.- Ft másodfokú perköltséget.

A másodfokú eljárásban pervesztes felperes a Pp. 239.§ és 78.§ (1) bekezdés alapján köteles saját felmerült költségének viselésére.

Győr, 2016. szeptember 14. napján

Dr.Havasiné dr.Orbán Mária sk.	.Vass Mária sk.	Dr.Mészáros Zsolt sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó